Commissie voor de milieueffectrapportage

Windpark Slufterdam

Advies voor de m.e.r.-beoordeling

13 mei 2014 / rapportnummer 2892-14

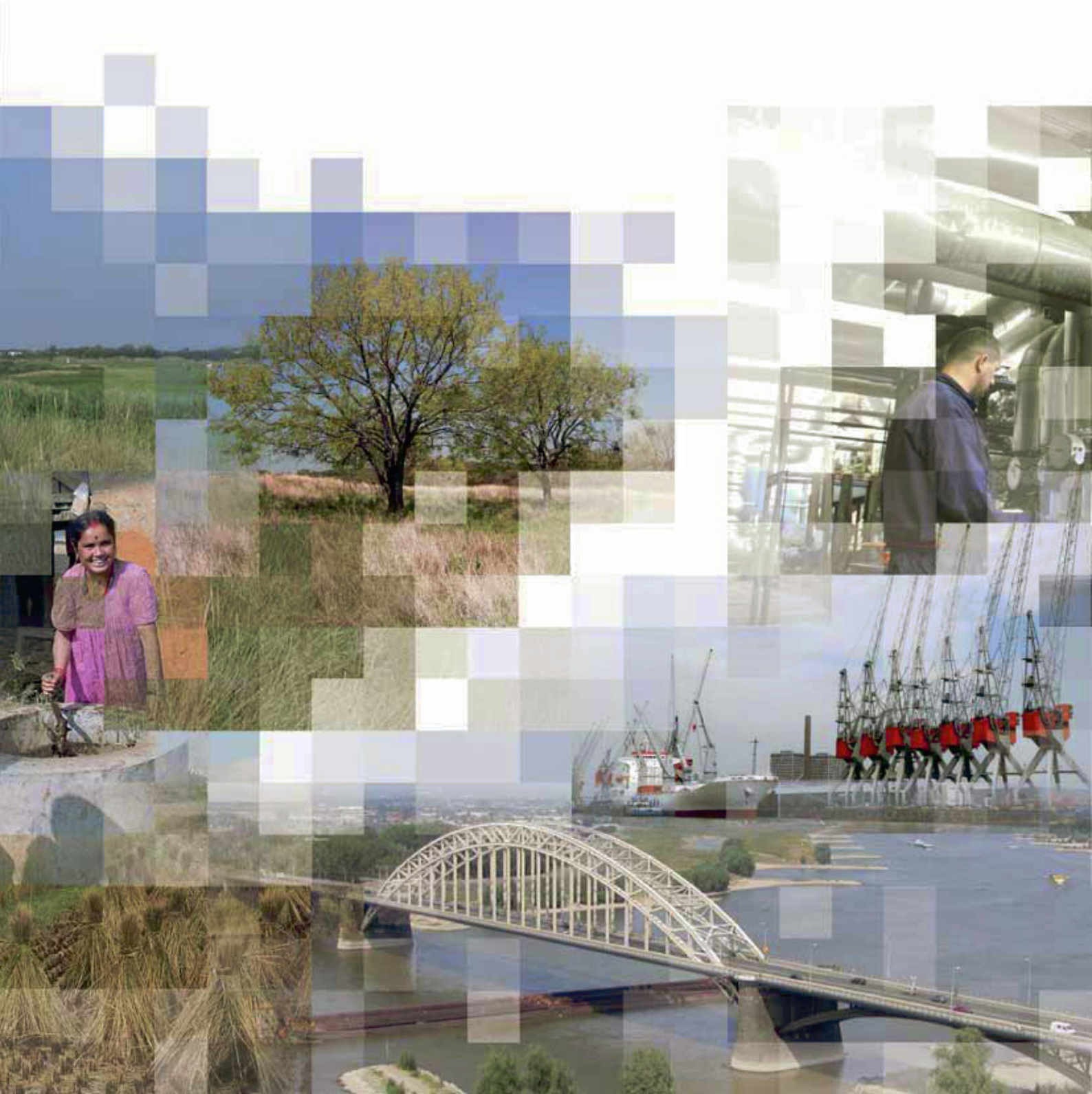

1. Beoordeling Aanmeldingsnotitie Windpark Slufter

Nuon en Eneco exploiteren ieder een windturbinepark (in totaal zeventien windturbines) op de Slufterdam op de Maasvlakte. De wens bestaat om de beide windturbineparken op te waarderen en uit te breiden. Daartoe zijn vele vergunningen nodig, onder meer een omgevingsvergunning voor de afwijking van het bestemmingsplan en voor het oprichten en in werking hebben van een inrichting, en een Waterwetvergunning.
In het kader van de vergunningverlening moet het bevoegd gezag een m.e.r.-beoordeling uitvoeren. Dit betekent dat het bevoegd gezag moet beslissen of in verband met belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu als gevolg van het project een milieueffectrapport (MER) gemaakt moet worden. Ten behoeve van deze beslissing is door Nuon en Eneco de 'Aanmeldingsnotitie Windturbinepark Slufter' (*hierna*: de aanmeldingsnotitie) opgesteld. DCMR heeft namens de gemeente Rotterdam de Commissie voor de m.e.r. verzocht een 'second opinion' te geven op de aanmeldingsnotitie.

In dit advies spreekt de Commissie voor de milieueffectrapportage (hierna 'de Commissie'[1]) zich uit of er voldoende informatie is om te concluderen dat geen MER opgesteld hoeft te worden.

De Commissie heeft getoetst of de conclusie dat het voornemen niet tot belangrijke negatieve milieugevolgen kan leiden, terecht is, gelet op:
- de kenmerken van het project;
- de plaats van het project;
- de kenmerken van de mogelijke gevolgen.

De Commissie is van oordeel dat er veel en voldoende gedetailleerd onderzoek is gedaan en dat de aanmeldingsnotitie goed onderbouwd is ten aanzien van natuur, geluid, externe veiligheid, slagschaduw, bodem, landschap en stabiliteit van de dijk. Uit visualisatie blijkt duidelijk dat er vanuit de meest nabij gelegen woningen van de aangrenzende gemeente geen zicht is op de slufterlocatie. Vanuit zuidelijke richting gezien, staan de windturbines in een grootschalig, windrijk en door de mens gecreëerd havenlandschap en passen ze logisch in het achterliggende industriegebied.

Op basis van de toegezonden stukken en toelichting oordeelt de Commissie dat voldoende informatie aanwezig is om te kunnen concluderen dat geen MER hoeft te worden opgesteld.

In het volgende hoofdstuk licht de Commissie haar standpunt nader toe.

---

[1] De samenstelling van de werkgroep van de Commissie m.e.r., haar werkwijze en verdere projectgegevens vindt u in bijlage 1 bij dit advies of op www.commissiemer.nl .

2. Toelichting op het standpunt

2.1 Visdief

In het rapport "Beoordeling effecten opschaling Windpark Slufter op beschermde soorten is uitgebreid ingegaan op de gevolgen van het voornemen voor vogels en vleermuizen. Daarbij is terecht getoetst aan het 1%-criterium van natuurlijke sterfte[2]. In het rapport is beschreven dat de extra sterfte bij de visdief overeenkomt met 1% van de jaarlijkse natuurlijke sterfte van de populatie in de Delta (pag. 32), en dus schommelt rond dit criterium.

Op 8 mei heeft de Commissie een nadere schriftelijke toelichting vanuit de zijde van de initiatiefnemer ontvangen. Daarin is onder andere aangegeven dat het berekende aantal slachtoffers ruim onder het 1%-mortaliteitscriterium van de landelijke populatie ligt, maar overeenkomt met het 1%-mortaliteitscriterium voor de regionale Deltapopulatie. Daarmee wordt een 'strenger' beoordelingskader gehanteerd dan gebruikelijk (toetsing aan de landelijke populatie).

Op grond van de aanmeldingsnotitie en de nadere schriftelijke toelichting meent de Commissie dat het jaarlijkse aantal aanvaringsslachtoffers het 1%-mortaliteitscriterium ook voor de regionale deltapopulatie, niet zal overschrijden. Zoals ook in de schriftelijke reactie aangegeven is de berekening uitgegaan van een stapeling van worst case aannames[3], die zich in de praktijk waarschijnlijk niet zal voordoen.

Gelet op de (onvermijdelijke) onzekerheid in de effectbepaling geeft de Commissie in overweging om in één of meer broedseizoenen slachtofferonderzoek met betrekking tot alle broedvogels uit te voeren en indien nodig aanvullende mitigerende maatregelen te treffen.

---

[2] Ook in jurisprudentie wordt het gebruik van een 1%-criterium voor additionele sterfte geaccepteerd. Indien <1% additionele sterfte optreedt, dan mag er vanuit worden gegaan dat er geen schadelijke gevolgen voor de populatie optreden. Bij >1% additionele sterfte is dat niet uit te sluiten, tenzij alsnog kan worden aangetoond dat er geen gevolgen voor de populatie optreden.

[3] Het betreft de volgende aannames:
- het aanbod visdieven is constant hoog,
- alle visdieven vliegen door het windpark,
- er is alleen gerekend met volwassen vogels ('broedkapitaal').

Door de lichte toename van de deltapopulatie wordt ook bij een hoog overlevingscijfer (bijv. 0,89, van der jeugd *et al*. 2014. Geïntegreerde monitoring van vogels in het Nederlandse Waddengebied. Rapport Vogeltrekstation, Wageningen) het 1%-mortaliteitscriterium niet overschreden.

2.2 Geluid

De Commissie merkt volledigheidshalve op dat in de aanmeldingsnotitie (blz. 21-23) de grootheden uit Bijlage VIII (geluid- en slagschaduwonderzoek) niet correct zijn overgenomen (Lden moet bijvoorbeeld worden uitgedrukt in dB in plaats van in dB(A)). Bovendien levert de 47 dB-contour (afbeelding 3.2 op blz. 22) geen relevante informatie voor de natuurtoets, aangezien deze contour geldt voor woningen en Lden niet geschikt is voor deze toets[4]. De conclusie van Bureau Waardenburg dat vogels niet worden verstoord door windturbines wordt echter niet getrokken op basis van deze contour - zoals het lijkt- maar op basis van een afstandscriterium[5] en kan dus worden gehandhaafd.

---

[4] Voor de natuurtoets wordt meestal de etmaalgemiddelde waarde Leq, 24h gehanteerd in plaats van de Lden-waarde waarin voor de dag, avond en nacht verschillende straffactoren worden toegepast en de beperkte bedrijfsduur van de windturbines is verdisconteerd.

[5] Zie blz. 78-79 Bijlage I bij de Aanmeldingsnotitie 'Beoordeling effecten opschaling en uitbreiding Windpark Slufter, Oriëntatiefase Natuurbeschermingswet 1998' d.d. 5 juli 2013, Bureau Waardenburg bv

BIJLAGE 1: Projectgegevens m.e.r. beoordeling

Initiatiefnemer: Eneco Wind B.V., Nuon Wind Development B.V.

Bevoegd gezag: DCMR Milieudienst Rijnmond (coördinerend)

Besluit: omgevingsvergunning, waterwetvergunning

Categorie Besluit m.e.r.:
D22.2

Activiteit:
De oprichting, wijziging of uitbreiding van een windturbinepark.

Procedurele gegevens:
Verzoek om advies over de m.e.r. beoordeling ('second opinion') bij de Commissie m.e.r.: 19 maart 2014
Advies over de m.e.r. beoordeling uitgebracht: 13 mei 2014

Samenstelling van de werkgroep:
Per project stelt de Commissie een werkgroep samen bestaande uit enkele deskundigen, een voorzitter en een werkgroepsecretaris. Bij dit project bestaat de werkgroep uit:
dhr. ir. P. van der Boom
dhr. ir. W.H.A.M. Keijsers
dhr. ing. R.L. Vogel
mw. drs. J.G.M. van Rhijn (voorzitter)
dhr. mr. drs. G.A.J.M. Hoevenaars (secretaris)
mw. mr. drs. A. Wagenmakers (secretaris)

Werkwijze Commissie bij advies m.e.r beoordeling:
Bij een m.e.r-beoordeling staat de vraag centraal of het voornemen belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu kan hebben. Als dit het geval is, moet een milieueffectrapport (MER) gemaakt worden. Bij de beoordeling of er sprake is van belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu dienen de selectiecriteria uit bijlage III van de Europese M.e.r.-richtlijn gehanteerd te worden. Om zich goed op de hoogte te kunnen stellen van de situatie, heeft de Commissie een locatiebezoek afgelegd. Zie voor meer informatie over de werkwijze van de Commissie www.commissiemer.nl op de pagina Commissie m.e.r..

Betrokken documenten:
De Commissie heeft de volgende documenten betrokken bij haar advies:

- M.e.r. - beoordeling, aanmeldingsnotitie Windturbinepark Slufter, Witteveen+Bos, 5 februari 2014
- Beoordeling effecten opschaling en uitbreiding Windpark Slufter, Oriëntatiefase Natuurbeschermingswet 1998, Bureau Waardenburg bv, 5 juli 2013

- Beoordeling effecten opschaling Windpark Slufter op beschermde soorten, Onderzoek effecten gebruiksfase in het kader van artikel 9 van de Flora- en faunawet, Bureau Waardenburg bv 17 december 2013
- Effecten op beschermde soorten in de aanlegfase van Windpark Slufter, gemeente Rotterdam, Quick scan in het kader van de Flora- en faunawet, Bureau Waardenburg bv, 17 december 2013
- Externe veiligheid en risicozonering Windpark Slufterdam, Witteveen en Bos, 5 februari 2014
- Oriënterend advies betreffende Windpark Slufterdam Maasvlakte, Fugro GeoServices BV, 6 augustus 2012
- Radarverstoringsonderzoek TNO
- Geluid en slagschaduwonderzoek
- Reactie concept advies cieMER, Bureau Waardenburg bv, 8 mei 2014

Advies voor de m.e.r.-beoordeling
Windpark Slufterdam

ISBN: 978-90-421-3950-3

Commissie voor de
milieueffectrapportage

Arthur van Schendelstraat 800 Utrecht
T 030 - 234 76 66
F 030 - 233 12 95
E mer@eia.nl
W www.commissiemer.nl